

Άγιος Λουκάς, Αρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως και Κριμαίας, ό ιατρός (Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Ο Άγιος Λουκάς (κοσμικό όνομα,

Βαλεντίν Βόϊνο-Γιασενέτσκι) είναι άγιος της Ορθόδοξης Ουκρανικής Εκκλησίας και γεννήθηκε στις 14 Απριλίου του 1877 στο Κέρτς της Κριμαίας. Στο τέλος της δεκαετίας του 1880 η οικογένειά του μετακόμισε στο Κίεβο.

Το 1920 εξελέγη καθηγητής της ανατομίας και χειρουργικής στο Πανεπιστήμιο της Τασκένδης. Σε όλη του τη ζωή ήταν από λίγο έως εξαιρετικά φτωχός, καθώς είτε ο μισθός του ήταν μικρός, είτε βρισκόταν στη φυλακή, είτε όταν του πρόσφεραν χρήματα για κάποια θεραπεία υποδείκνυε άλλα πρόσωπα και ζητούσε τα χρήματα να δοθούν απ' ευθείας σε αυτά. Ο άγιος Λουκάς ως ιατρός δημοσίευσε σαράντα επιστημονικά έργα. Έκανε μεγάλες ανακαλύψεις σε αντίξοες συνθήκες.

Εργαζόταν εντατικά στα εξωτερικά ιατρεία, περιόδευε στα χωριά και ανέλαβε και το χειρουργικό τμήμα. Το 1904, με το ξέσπασμα του Ρωσο - Ιαπωνικού πολέμου, βρέθηκε στην Άπω Ανατολή, όπου εργάστηκε ως χειρουργός με μεγάλη επιτυχία. Εκεί συναντήθηκε και με την Άννα Βασιλίεβνα Λάνσκαγια, τη μέλλουσα σύζυγό του, με την οποία απέκτησε τέσσερα παιδιά. Μετά το τέλος του πολέμου εργάζεται σε διάφορα επαρχιακά νοσοκομεία. Οι επιτυχίες του είναι τόσες πολλές που η φήμη του εξαπλώνεται γρήγορα και ασθενείς καταφθάνουν από παντού.

Ο άγιος Λουκάς ήταν πάντοτε πιστός Χριστιανός. Δεν έχανε λειτουργία και παρακολουθούσε όρθιος όλες τις παννυχίδες και τους όρθιους, τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες των ορθοδόξων γιορτών. Στο χειρουργείο είχε πάντα την εικόνα της Παναγίας μπροστά στην οποία προσευχόταν για λίγα λεπτά πριν από κάθε επέμβαση.

Όμως στις αρχές του 1920 μία από τις επιτροπές ελέγχου του νοσοκομείου όπου εργαζόταν τότε, έδωσε εντολή να ξεκρεμάσουν την εικόνα της Παναγίας, με αποτέλεσμα ο άγιος Λουκάς να αρνείται να μπει στο χειρουργείο. Παράλληλα η σύζυγος ενός από τα στελέχη του κόμματος εισήχθη στο νοσοκομείο ως έκτακτο περιστατικό, και ζητούσε να χειρουργηθεί μόνο από τον Βόινο-Γιασενέτσκι, κι έτσι ο σύζυγός της του υποσχέθηκε ότι αν η εγχείρηση γινόταν, την επόμενη μέρα η εικόνα θα ήταν στη θέση της. Η εγχείρηση έγινε κι ήταν επιτυχής, και ο σύζυγος της άρρωστης κράτησε την υπόσχεσή του.

Το 1921 χειροτονήθηκε ιερέας και αργότερα (1923) Επίσκοπος Τασκένδης. Από τότε συνδύαζε ποιμαντικά και ιερατικά καθήκοντα. Παρέμεινε αρχίατρος του Γενικού Νοσοκομείου Τασκένδης, χειρουργούσε καθημερινά και παρέδιδε μαθήματα στην Ιατρική Σχολή, πάντα με το ράσο και το σταυρό του. Από το 1922 και μέχρι την τελευταία του πνοή γνώρισε συλλήψεις, βασανιστήρια, εξορίες και κακουχίες. Φυλακίστηκε και εξορίστηκε συνολικά έντεκα χρόνια. Σε όλο αυτό το διάστημα εξασκούσε την ιατρική βοηθώντας όσους είχαν ανάγκη.

Οι λόγοι των διώξεών του ήταν, οι γενικοί διωγμοί κατά των Ορθοδόξων και η ιδιαίτερη άρνηση του επισκόπου Λουκά να υποστηρίξει τη «Ζωντανή Εκκλησία», ένα εκκλησιαστικό πραξικόπημα μέσω του οποίου το σοβιετικό καθεστώς προσπαθούσε να ελέγξει τους πιστούς. Οι ταλαιπωρίες αυτές ουσιαστικά κατέστρεψαν την υγεία του. Την Άνοιξη του 1952 επιδεινώνεται η όρασή του, ενώ στις αρχές του 1956 τυφλώνεται οριστικά από γλαύκωμα. Τα τελευταία εννέα έτη της ζωής του ήταν τυφλός.

Στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου διηύθυνε το στρατιωτικό νοσοκομείο του Κρασνογιάρσκ, ενώ ήταν και επίσκοπος της πόλης αυτής. Από το 1946 μέχρι το 1961 που πέθανε, ήταν μητροπολίτης της Συμφερούπολης. Παράλληλα το 1947 του απαγορεύθηκε να μιλά στους φοιτητές, σταμάτησαν να τον καλούν στα

ιατρικά συμβούλια και τον απέλυσαν από ιατρικό σύμβουλο, επειδή «γνώριζαν ότι δεν είχε καθαρό παρελθόν: φυλακές, εξορίες, κηρύγματα» κι επειδή αρνιόταν να πηγαίνει χωρίς το ράσο και το σταυρό του στην εργασία του και σε αυτές τις εκδηλώσεις. Καθώς όμως εκείνος ενδιαφερόταν για τον ανθρώπινο πόνο, έβγαλε ανακοίνωση ότι «δέχεται καθημερινά έκτος Κυριακών και εορτών, κάθε άνθρωπο που θέλει τη βοήθειά του» με αποτέλεσμα να καταφθάνουν στο διαμέρισμά του καθημερινά αμέτρητοι άνθρωποι απ' όλη την Κριμαία.

Υπάρχουν μαρτυρίες ότι ο αρχιεπίσκοπος Λουκάς εμφάνισε πολλά πνευματικά χαρίσματα όσο ακόμα ζούσε. Ασθενείς ομολόγησαν ότι έκανε ορθή διάγνωση της ασθένειάς τους με το που τους έβλεπε, ότι είχε διορατικό χάρισμα, κι ότι τους θεράπευσε με την προσευχή του, ιδίως κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του, που δεν έβλεπε πλέον για να χειρουργεί.

Ο αρχιεπίσκοπος είναι ήδη 84 ετών. Διαισθάνεται πως το τέλος του πλησιάζει. Τα Χριστούγεννα του 1960 λειτουργεί για τελευταία φορά και για τον καιρό που απομένει, περιορίζεται στο να κηρύττει. Τελικά την Κυριακή 11 Ιουνίου 1961, ημέρα που γιορτάζουν οι Άγιοι Πάντες της Αγίας Ρωσίας, κοιμήθηκε ο αρχιεπίσκοπος - γιατρός Λουκάς.

Οι αρχές απαγόρευαν την εκφορά του νεκρού με τα πόδια από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης, πράγμα που προκάλεσε τη λαϊκή αγανάκτηση ακόμα και των αλλοδόξων. Τελικά αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν, η εκφορά έγινε στην κεντρική λεωφόρο της Συμφερούπολης και διήρκεσε τρεισήμισι ώρες. Τη νεκρική πομπή ακολούθησε πλήθος κόσμου, η κυκλοφορία σταμάτησε, ενώ τα μπαλκόνια, οι ταρατσες και τα δέντρα ακόμα, ήταν γεμάτα ανθρώπους. Παράλληλα φέρεται να σημειώθηκε ένα παράδοξο γεγονός, με ένα σμήνος περιστεριών που έκανε επί ώρες κύκλους πάνω από το λείψανο, μέχρις ότου η πομπή έφτασε στο νεκροταφείο.

Τον Νοέμβριο του 1995 ανακηρύχτηκε άγιος με απόφαση της Ουκρανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, αφού πρώτα ειδική επιτροπή ασχολήθηκε με τη ζωή, τα έργα και τα θαύματά του τα οποία καταγράφονταν και μετά τον θάνατό του. Στις 17 Μαρτίου 1996 έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του από τον αρχιεπίσκοπο Λάζαρο και μέλη της επιτροπής, μπροστά σε 40.000 περίπου παρευρισκόμενους. Τρεις μέρες αργότερα, στις 20 Μαρτίου 1996, τα λείψανά του μεταφέρθηκαν στον Ι. Ναό Αγ. Τριάδος. Λέγεται ότι βρέθηκαν η καρδιά του και τμήματα του εγκεφάλου του αδιάφθορα, ενώ άρρητη ευωδία εξερχόταν από τα λείψανά του. Το ίδιο έτος αποφασίστηκε να διοργανώνεται κάθε χρόνο Ιατρικό Συνέδριο στην Συμφερούπολη σε συνεργασία της Ιεράς Μητροπόλεως με το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Κριμαίας προς τιμήν του. Η μνήμη του εορτάζεται στις 11 Ιουνίου.

Τα τελευταία λόγια του Αγίου Λουκά

«Παιδιά μου πολύ σας παρακαλώ, ντυθείτε με την πανοπλία που δίνει ο Θεός, για να μπορέσετε να αντιμετωπίσετε τα τεχνάσματα του διαβόλου. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο πονηρός είναι. Δεν έχουμε να παλέψουμε με ανθρώπους, αλλά με αρχές και εξουσίες, δηλαδή με τα πονηρά πνεύματα. Προσέξτε! Τον διάβολο δεν τον συμφέρει να δεχθεί κανείς την ύπαρξή του, να σκέφτεται και να αισθάνεται ότι είναι κοντά στον άνθρωπο. Ένας κρυφός και άγνωστος εχθρός είναι πιο επικίνδυνος από έναν ορατό εχθρό. Ω πόσο μεγάλος και τρομερός είναι ο στρατός των δαιμόνων! Πόσο αμέτρητο είναι το μαύρο τους πλήθος! Αμετάβλητα, ακούραστα, μέρα και νύχτα, επιδιώκουν να σπρώξουν όλους εμάς που πιστεύουμε στο όνομα του Χριστού, να μας παρασύρουν στο δρόμο της απιστίας της κακίας και της ασέβειας. Αυτοί οι αόρατοι εχθροί του Θεού, έχουν βάλει ως μοναδικό τους σκοπό μέρα και νύχτα να επιδιώκουν την καταστροφή μας. Όμως μη φοβάστε, πάρτε δύναμη από το όνομα του Ιησού».